

Prawo konsumenta do rękojmi a gwarancja przy sprzedaży

Rękojmia i gwarancja to zagadnienia regulowane przez przepisy prawa cywilnego. Konsumenty często mylą te dwa pojęcia stosując je zamiennie, podczas gdy nie są to pojęcia tożsame. Znacząco różnią się one od siebie, a różnice te postaram się omówić w niniejszym artykule.

Anna Madajczyk-Pietrzak, Dział prawny OIL

Obligatoryjność lub jej brak

Rękojmia przy sprzedaży stanowi obowiązek sprzedawcy, który wynika wprost z przepisów prawa. Sprzedawca jest odpowiedzialny względem kupującego, jeżeli sprzedana rzecz ma wadę – jest to istota rękojmi.

Z kolei, w przypadku gwarancji, gwarant może złożyć wobec kupującego oświadczenie gwarancyjne lub nie. Mamy tutaj dobrowolność, która nie jest obowiązkiem.

Kupując zatem konkretną rzecz, należy pamiętać o tym, że rękojmia po prostu nam przysługuje, natomiast gwarancja może zostać udzielona, ale nie musi. Najlepiej jeszcze przed zakupem upewnić się, czy konkretny przedmiot jest objęty gwarancją czy też nie.

Podmiot odpowiedzialny

Zarówno w przypadku rękojmi, jak i gwarancji, odpowiedzialne za wady rzeczy będą różne podmioty. I tak w przypadku rękojmi odpowiedzialność ponosi sprzedawca, natomiast w przypadku gwarancji – gwarant. Gwarantem jest, najprościej rzecz ujmując, podmiot, który tej gwarancji udziela. Może nim być producent konkretnej rzeczy, ale również jej dystrybutor czy sprzedawca.

Okres obowiązywania

Sprzedawca odpowiada z tytułu rękojmi, jeśli wada zostanie stwierdzona przed upływem dwóch lat od wydania rzeczy kupującemu. W przypadku wad nieruchomości okres ten jest dłuższy i wynosi pięć lat.

Z kolei okres odpowiedzialności gwaranta zależy od jego woli. Przepisy stanowią, że jeśli nie zastrzeżono innego terminu, termin gwarancji wynosi dwa lata licząc od dnia, kiedy

rzecz została kupującemu wydana.

Roszczenia kupującego

W przypadku rękojmi kupujący może żądać wymiany rzeczy na wolną od wad lub usunięcia wady. Kupujący może również złożyć oświadczenie o odstąpieniu od umowy albo o obniżeniu ceny.

Natomiast w przypadku gwarancji kupujący może żądać m.in. wymiany rzeczy na wolną od wad, jej naprawy, zwrotu zapłaconej ceny.

Realizacja uprawnień z tytułu rękojmi a realizacja gwarancji

Kupujący może realizować swoje uprawnienia, jakie przysługują mu z tytułu rękojmi, niezależnie od uprawnień wynikających z gwarancji. Z kolei wykonanie uprawnień, jakie przysługują kupującemu z tytułu gwarancji, nie wpływa na odpowiedzialność sprzedawcy z tytułu rękojmi.

W sytuacji, kiedy kupujący postanowi wykonać swoje uprawnienia z tytułu gwarancji, bieg terminu z tytułu rękojmi ulega zawieszeniu. Termin ten zaczyna biec dalej, od dnia odmowy przez gwaranta wykonania obowiązków wynikających z gwarancji lub w sytuacji, kiedy termin do ich realizacji upłynie bezskutecznie.

Podsumowując, rękojnia przysługuje kupującemu na mocy ustawy, z kolei gwarancja zależy od woli sprzedającego. Jeśli zależy nam na gwarancji, to przed zakupem konkretnej rzeczy dopytajmy o to, czy jest ona przewidziana. Jeśli nie, wówczas należy pamiętać o tym, że będą nam przysługiwały jedynie uprawnienia z tytułu rękojmi.

Panaceum 12/2024-1/2025